

Finansförvaltning - Policy - Region Gävleborg

Titel: Finansförvaltning	Dokumentkategori: Policy	Omfattning: Region Gävleborg
Dokumentägare: Ekonomidirektör	Dokumentansvarig: Controller RS	Beslutsinstans: Regionfullmäktige 2024-11-26 §438
Diarienummer: RS2024/2334		Datum för översyn: Årligen

Innehåll

1.	Policyns syfte	3
2.	Omfattning	3
3.	Uppdatering av policyn	3
4.	Ansvar	3
4.1.	Fullmäktiges ansvar	3
4.2.	Styrelsens ansvar	4
4.3.	Bolagens ansvar	4
5.	Finansförvaltningens organisation	4
6.	Finansiella mål och principer	4
7.	Likviditetshantering	5
7.1.	Likviditetsplanering och likviditetsberedskap	5
7.2.	Utlåning inom regionkoncernen	5
7.3.	Utlåning utanför regionkoncernen	5
7.4.	Kreditrisk	6
8.	Upplåning	6
8.1.	Kortfristiga likviditetsunderskott	6
8.2.	Långfristiga likviditetsunderskott	6
8.3.	Skuldförvaltning	6
8.4.	Upplåningsformer	7
8.5.	Leasing	7
8.6.	Finansieringsrisk	7
8.7.	Ränterisk	7
8.8.	Motpartsrisk	7
8.9.	Valutakursrisk i finansförvaltningen	8
9.	Borgen	8
10.	Rapportering och internkontroll	8

1. Policyns syfte

Av kommunallagen (11 kap) framgår att Kommuner och regioner ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Ett väl definierat regelverk är ett styrinstrument och ett hjälpmedel för de personer, internt och externt, som arbetar med finansförvaltningen. Genom att ansvar, befogenheter, regler och risknivåer definieras och klarläggs, skapas förutsättningar för ett snabbt och korrekt beslutsfattande.

Policyn ska utgöra principer för finansförvaltning. Regionstyrelsen beslutar om regler till finanspolicyn.

2. Omfattning

Policyn omfattar all finansiell hantering inom regionen, dess helägda bolag och de stiftelser som regionen ansvarar för. Donationsstiftelserna är däremot ej inkluderade i denna policy. Även delägda bolag där regionen har ett rättsligt bestämmande inflytande omfattas av denna policy. De delägda bolag som till mindre än 50 % ägs av regionen kan omfattas av denna policy efter beslut i varje enskilt fall.

Förvaltningen av likviditetsöverskott regleras i policy för kapitalförvaltningen.

3. Uppdatering av policyn

Uppdatering av policyn ska ske vid behov.

4. Ansvar

4.1. Fullmäktiges ansvar

Det är regionfullmäktiges ansvar att

- Besluta om principer för hantering av finansförvaltningen
- besluta om ramar för extern upplåning och koncernkontokredit
- besluta om utlåning och lämnande av borgen till part utanför regionkoncernen
- fastställer principer för borgensavgifter och räntemarginaler vid borgensåtaganden och utlåning till part inom och utanför regionkoncernen
- besluta om certifikat, certifikatsprogram, obligation, obligationsprogram och motpartstyper för dessa samt publik rating

4.2. Styrelsens ansvar

Det är regionstyrelsens ansvar att:

- finansförvaltning sker enligt kommunallagen 11 kapitel samt inom ramen för de principer som fastställs av fullmäktige via finanspolicyn
- utfärda regler till denna policy
- fatta beslut om och/eller delegera beslut om lånefinansiering inom beslutad låneram
- besluta om principer för kreditlimiter och villkor inom koncernkontosystemet samt likviditets- och betalningsberedskap
- besluta om utlåning inom regionkoncernen samt villkor för detta
- godkänna tillfälliga undantag från finanspolicyn samt skyndsamt återrapportera detta till regionfullmäktige
- Fastställa motparter för den finansiella verksamheten

4.3. Bolagens ansvar

Bolagen ska lämna de uppgifter som ägaren kräver – se även ägardirektiven

5. Finansförvaltningens organisation

Regionstyrelsen ansvarar för bankkontakter och finansförvaltningen i Region Gävleborg och dess koncernföretag samt de stiftelser som regionen ansvarar för. All extern finansiering sker via regionstyrelsen.

De majoritetsägda bolagen samt de stiftelser som regionen ansvarar för ingår i regionens koncernkontostruktur och finansieras vid behov genom koncernkontokredit. Regionstyrelsen ansvarar för hanteringen av regionens koncernkonto.

Beslut och utförande av beslut skiljs från redovisningen av dessa genom separerade funktioner. Ingen enskild person får själv kontrollera hela transaktionen, så kallat dualitetsprincip.

6. Finansiella mål och principer

Finansförvaltningens mål är att:

- Säkerställa betalningsberedskap och kapitalförsörjning på kort och lång sikt
- Åstadkomma långsiktig finansiell stabilitet med lågt risktagande
- Minimera regionkoncernens räntekostnader inom ramen för policyn

7. Likviditetshantering

7.1. Likviditetsplanering och likviditetsberedskap

Regionen ska sträva efter att ha tillräcklig likviditet för att klara kortfristiga svängningar i kassaflödet. Likviditetsberedskap kan bestå av:

- Likvida medel på bankkonto
- Koncernkontokredit
- Likviditet inom kapitalförvaltningen

Vid överskottslikviditet ska likviditetsberedskap vägas mot amortering av lån om det finns ett nära förestående låneförfall.

Koncernkonto

Inom ramen för denna policy ska regionen, de hel- och delägda bolagen samt de stiftelser som regionen ansvarar för, så långt det är möjligt samla sin likviditet på regionens koncernkonto för att kunna kvitta in- och utgående betalningar mot varandra och för optimering av in- och utlåning.

Villkoren för koncernintern in- och utlåning på koncernkontot ska vara marknadsmässiga.

7.2. Utlåning inom regionkoncernen

Med regionkoncernen avses de bolag där Region Gävleborg har bestämmande inflytande. Externa lån får endast tas upp av Region Gävleborg. Utlåning inom regionkoncernen sker via regionens koncernkonto. Undantag från detta får beslutas av regionstyrelsen i varje enskilt fall. Borgensavgifter och räntemarginaler ska vara marknadsmässiga.

7.3. Utlåning utanför regionkoncernen

Beslut om utlåning utanför regionkoncernen fattas av regionfullmäktige. Utlåning får endast ske till verksamhet som regionen själv skulle kunna äga eller driva.

Vid utlåning utanför regionkoncernen ska erforderlig säkerhet om möjligt krävas. Borgensavgifter och räntemarginaler ska vara marknadsmässiga.

Anstånd, uppskov och avbetalningsplaner kopplade till taxor och avgifter till privatpersoner är inte att betrakta som utlåning i detta avseende.

7.4. Kreditrisk

Kreditrisk innebär att en låntagare blir insolvent och måste ställa in sina betalningar. Kreditrisken uppgår till såväl utlånat belopp som upplupen, ej betald, ränta. Vid utlåning till icke helägda bolag eller andra externa motparter hanteras risken genom att regionen tar ut marknadsmässig ränta som speglar risken samt att erforderlig säkerhet om möjligt krävs.

8. Upplåning

Regionstyrelsen ansvarar för att sätta upp regler och limiter angående kapitalförfall och genomsnittlig förfallotid för räntebindning. Innan ett derivatinstrument används första gången ska det godkännas av regionstyrelsen, undantaget ränteswappar.

8.1. Kortfristiga likviditetsunderskott

Kortfristiga underskott på koncernkontot finansieras i första hand via kredit på koncernkontot.

8.2. Långfristiga likviditetsunderskott

Långfristiga finansieringsbehov täcks via tidsbundna lån. Beslut om låneramar för långfristig nyupplåning och omsättning av befintliga lån fattas årligen av regionfullmäktige via budget. Förändras lånebehovet under året kan kompletterande beslut fattas.

8.3. Skuldförvaltning

All upplåning i regionen ska inrymmas inom de av regionfullmäktige beslutade ramarna. Med upplåning avses alla former av finansiering inklusive finansiell leasing. Se även i regler till finanspolicy.

Följande övergripande principer gäller vid upplåning:

- upplåning ska uppfylla kraven på en låg finansieringsrisk, hög kvalitet på lånedokumentation och en enkel administration
- regionen ska eftersträva en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur och långivare
- vid återlåning av medel från kapitalförvaltningen bör marknadsmässig ränta tillgodoräknas

8.4. Upplåningsformer

Följande upplåningsformer är tillåtna:

- Upplåning får ske genom banklån från svensk eller utländsk bank och kreditinstitut
- Finansiell leasing
- Upplåning får ske genom utgivande av obligation eller annat löpande skuldebrev. Regionfullmäktige ska dock besluta separat om låneprogram, certifikatsprogram och obligationsprogram samt publik rating.

8.5. Leasing

Leasing kan utgöra antingen en ren finansiering (finansiell leasing) eller även omfatta hyresavtal och finansiering som också kan inkludera service av den hyrda egendomen (operationell leasing). Denna policy omfattar finansiell leasing.

Finansiell leasing betraktas som en finansieringsform och ska beslutas på samma sätt som lånefinansiering. Anskaffning genom finansiell leasing ska även inkluderas i verksamheternas investeringsbudget och beslutas i enlighet med gällande beslutsregler för investeringar och regler till finanspolicyn. Leasing ska användas restriktivt i regionens verksamhet.

8.6. Finansieringsrisk

Regionen ska eftersträva en jämn spridning av kapitalförfall i låneportföljen för att undvika att allt för stor del av låneportföljen ska refinansieras samtidigt.

Regionstyrelsen ansvarar för regler och för tillfälliga undantag från ovanstående.

8.7. Ränterisk

Region Gävleborg ska eftersträva en jämn spridning av ränteförfall för att undvika att allt för stor del av räntebindningen ska omförhandlas vid samma tidpunkt.

Regionstyrelsen ansvarar för regler och för tillfälliga undantag från ovanstående.

Räntebindning får ske genom fasträntelån samt genom derivat i form av ränteswappar. Räntederivat ska inte tecknas längre än för den tid som det förväntade finansieringsbehovet bedöms kvarstå.

8.8. Motpartsrisk

Motpartsrisker uppstår i samband med finansiering och handel i derivatinstrument och avser risken att bolaget får en förlust till följd av att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden. Regionen ska eftersträva en jämn spridning av motparter för både lånefinansiering och räntederivat.

Godkänd motpart är affärsbank med generellt svenskt banktillstånd samt lång kreditrating motsvarande minst A- (Standard & Poor).

Då ratingen för en finansiell motpart försämras under A- får inga fler transaktioner som ytterligare ökar motpartsrisken genomföras därefter ska kommunstyrelsen meddelas och besluta om eventuella åtgärder fattas.

Godkända motparter är:

- Swedbank, SHB, SEB, Nordea och Danske bank.
- Kommuninvest i Sverige AB (publ).
- Europeiska Investerings Banken (EIB).
- Nordiska Investerings Banken (NIB).
- Svensk bank eller från svenska finansinstitut/försäkringsbolag.
- Utländsk bank om upplåning sker med tillämpning av svensk lag och svensk lånedokumentation.
- Investerare i regionens kapitalmarknadsupplåning

8.9. Valutakursrisk i finansförvaltningen

Upplåning och räntesäkring i utländsk valuta är inte tillåten.

9. Borgen

Fullmäktige beslutar om lämnande av borgen i varje enskilt fall.

I de fall regionen lämnar borgen för fastighetsinvesteringar ska bevis lämnas på att fastigheten är fullvärdesförsäkrad.

- all utlåning och borgen ska ske så att regionens finansiella risker begränsas
- all borgen och utlåning ska vara belopps- och tidsbegränsad
- regionen ska normalt inte lämna borgen för egendom regionen själv inte kan vara ägare till

En borgensavgift ska normalt tas ut vid lämnande av borgen. Avgiften ska vara transparent och ske till marknadsmässiga villkor.

10. Rapportering och internkontroll

Finansförvaltningen ska årligen återrapporteras i en finansrapport i samband med regionens årsredovisning. En redogörelse ska göras utifrån gällande policy samt de av regionstyrelsen beslutade reglerna.

Internkontroll sker inom ramen för ordinarie internkontrollarbete.